

A ac si perseverans fuerit motus facilius fiet: Tum rursus subsidunt, uel intenti resistunt repete, tanquam fuerant necdum gressu tentato. Tunc magis uehementem dolorem sentiunt, & ambulant quidam capitibus digitorum gradientes: alij extenti quidem, sed sinuatis clunibus, ut neq; se pronos inclinare ualeant: alij contracti atq; conducti, qui peius omnibus habere noscuntur: siquidem passio apprehenderit etiam spinæ musculos, & propterea duritia quadam hæc inuassisse uideatur loca. Patitur autem principaliter membrana quæ ossa circūtegit, quam Græci periosteon uocant: Item musculorum capita, uel summitates, Deniq; augmento passionis intercreatus humor, & frequenti dolore corruptus, in saniem transiens partes aliquas collectionibus afficit. Sed quoniam plurima supradictorum sequentur etiam eas quæ matricis uexatione afficiuntur, & magis cum eius fuerit inclinatio facta, quam paracelsin uocant, facienda est discretio passionum: & primo quod matrice patiente in eadem potius causa inueniatur, atq; ex ipsa initium sumant. Pseadici uero clunium dolore afficiuntur, & tardo motu, ut se renitente dolore nec inclinare ualeant, ac difficilius & dolentius subrigant. Plurimis igitur dolor cito conquiescit: aliquibus uero perseverat, partes durefcunt atq; conducuntur. Hijs deniq; usq; ad pene cutem unicus sequitur gressus. Si itaq; exteriores musculi fuerint in passione constituti, etiam tactu tentati dolescunt. Interiores autem ex interioribus dolorem accipiunt, tanquã in nephriticis contingit: Quos propterea deniq; similes discernimus: siquidem alia multa eisdem propria concurrant, quæ de ipsis scribentes memorauimus. Pseadici autem, atq; ischiadici, quorum nunc curationem scribimus, dolor efficitur nunc iugis, nunc deficientes, ordinatus aut inordinatus, ac longis uel paruis interuallis recurrens, ac puris, limpidis lenimentorum uariatus spatijs, aut mediocres reliquias seruans. Vtilem inquit Hippocrates ischiadicis dysenteriam: Habet enim imitationis quiddam recorporationis faciendæ: quanquam plurima uexatione corpus afficere uideatur. Item hæmorrhoidas, uel uarices, ut alij dicunt, laxamenti causa. Sunt autem difficiles curatione magis, qui plurimo tempore fuerint passione uexati, & multis atque uarijs accidentibus signis affecti. In ordine itaq; curationis hæc erunt intuenta, ut cum recens fuerit passio uel ueterata, Sed in superpositionis tempore constituta, iacere faciamus ægrotantem mollioribus stramentis calido in loco, adhibita abstinentia & requie usque ad primam diatripton. Tunc lanis mollibus ac limpidis oleo calido dulci præinctis dolentia loca contegenda. Adhibenda etiam fomētatio iugis ex oleo dulci calido. Item uaporationum commutatio, sicut in multis docuimus scribentes, & phlebotomia tempore consueto, atq; ex brachio dolenti parti è contrario, uel plurimum dolenti comparatione alterius. Ac si æqualis in utraq; fuerit parte dolor, ex eo in quo fuerit facilius uena erit detractio faciendæ. Si neq; hoc occurrerit, ex sinistro brachio adiutorium adhibendum: siquidem minus officijs domini necessaria pars esse uideatur; nisi forte sinistri, hoc est scæi fuerint ægrotantes. Tum tertia die adhibenda perunctio ex oleo dulci atq; calido. Dehinc ora lauanda, cibus dandus nutritibilis, calidus, tener, tanquã stricturæ conueniens, & potui aqua calida usq; ad declinationis tempus. Seruanda etiam cibi alterna dierum oblatio. Tunc cessante dolore resumptio adhibenda. Perseuerante uero alia diatripti tempore, adhibenda iniectio ex decoctione fœnigræci seminis, aut lini, aut hybisci, quam Græci althæan uocant: quo pariter fora atque uaporata interiora laxamento consentiant. Admiscendum denique oleum calidum. Item succus alicæ uel ptisanæ, uel oleum solum, aut admixto adipe anserino, uel gallinaceo iniiciendum,

περιστεριον

παράδυσιν

νεφριτικαι

Dysenteria
ischiadicis
utilis.

σκαει

C iniiciendum, uel hijs quicquam simile consolutum. Ac si uenter fuerit absten-
tus, erit mulsu[m] iniiciendum. Tentanda denique & properanda sequentibus
diebus facilitas uentris: Quo conuenit, si hoc minime perficere ualuerimus, etiã
lino zostin herbam nunc solam cibo dare, nunc adiuncta malua: item agreste
coliculum. Sed fugienda prædicimus quæcunq[ue] fuerint uehementiora, quantũ
quidem res admittunt, ut diagridiũ, helleborũ nigrum, chamælex semen, quod
Græci coccum Cnidium uocant, agaricum, agrestem peponem, quem colocyn-
tida dicunt, singularia uel coniu[n]cta. Item hiera, quam diafcamonias appellant,
ne plurima uexatio pro parua commoditate sequatur: Nam post fomenta con-
uenit cataplasmata adhibere: quorum cõfectiones atq[ue] species sæpe conscripsi-
mus. Ac si permanserit dolor, adhibenda scarificatio. Hirudines etiam adhiben-
dæ, quas Græci bdellas appellant. Hoc quidem secundo uel tertio faciendum,
si causæ poposcerint. Tunc uaporatio spongiarũ ex aqua calida, uel aliqua de-
coctione laxatiua uirtute mitigantium materiarum adhibenda, quarum iam sæ-
pe species memorauimus. Ex ipsis quoq[ue] encathismata facienda. Item cerotaria
dolentibus apponenda partibus ex oleo pingui, uel cyprino, aut sicyno, uel ex
radice hybisci confecto, aut irino, aut malo batrino, singularibus atq[ue] cõmixtis.
Ac si duritia emerferit ad miscendum adipem, aut medullam ceruinam, uel bu-
bulam, aut melilotum, aut hybisci radice[m] percocta in mulsu, ac diligenter contri-
tam, aut decoctionem eiusdem hybisci, uel fenigræci, & lini seminis triti in mel-
lis crassitudine confecti. Ac si difficile passionem declinare uiderimus, erit em-
bals adhibenda ex oleo, & aqua calidis. Tum cum fuerit plurimum minutus
dolor, uariis offerendus est cibus, ex mediæ qualitatis materia. Adhibendum
etiam lauacrum, dehinc lene uinum: Tunc malagmata partibus in passione con-
stitutis, ut diachylon, uel mnaseum, aut dioxeleum, uel nilcos. Item unctio[n]es
quæ mitiganter emolliant, & neque perfrigescere partes permittant. Cerotaria
quoq[ue] limpida, aut diasamsucum acopum, aut irinum oleum aut famsucinum.
Ac si passio fuerit tarditate inueterata, & plurimo tempore perseuerans, & in le-
nimento constituta, si hoc limpidum uiderimus, lenimentũ erit pro modo per-
manentis doloris curationis facienda moderatio: Tunc enim conuenit motus
quidem, sed fertorio lecto, dehinc cathedra uel sella usque ad inanem penetran-
dus, sicut in phlebotomandis facimus: sed ab umbilico inferius hijs qui leuius
afficiuntur, præcauentes uenarũ diuisuras, ac deinde muliebri cathethere liquorẽ
detrahimus, qui sæpe aquosus, sæpe fuluus, aut sanguinolentus, uel spumofus
excluditur: quod quidem etiam ante factam diuisuram pleriq[ue] futurum signis
apprehendere uoluerunt: Quorum alij talem fore dixerunt, qualis urina fuerit
ægotantis: Alij qualis color apparuerit cutis: alij quolibet uiscere patiente san-
guinolentum: non patiente uero ex causa audivissimi potus hydropismo conce-
pto, uel salis potu mundum atq[ue] perspicuum liquorẽ fore. Sed hæc præter quod
salsissimæ sunt opinionis, etiam ad mutationem chirurgiæ inutiliter quæsitã ui-
dentur, nisi solum quod recte probamus, per cathethera liquorem, si res patiun-
tur, semel atq[ue] eodem tempore omnem auferẽdum. Sin uero aliqua obstiterint,
post primam detractionem motarium aqua infusum supra diuisuram res impli-
cantes, spongiam desuper mollem apponemus: ac deinde leui fasciola amplexo
loco paululũ differimus, quo turbatio corporis resoluat[ur]: ac deinde resumpto
ægotante eodem die residuum detrahimus humorem: Sin minus, alia die ma-
nibus comprimentes subiectas partes congrue ægotante locato, hoc est sche-
mate competentĩ. Ac si forte rursu[m] confluyente humore fuerit repletus, uel uir-
rium

ἰγὴ ἀποκκι-
μαίας

βόδιαν

κυμβίδα

ἐμβασίς

λευκὸς

imitationem

adhibas prohiberi edo-
us debet, uel quantum uiri-
tudinis fuerit: uel si
deuota dicitur adhibere
is. Tum postea duobus die-
is, nequidam dantur uel
a paratibita uires uentris
dantur cibi grauius opprimunt
suum scilicet perurgenti atq[ue]
res aliqui emolliant, uapo-
ra. Tum in dolo[n]gia relaxati
uaporis fieri non lauat, & si
tamen in eum magis uentris fi-
gitur aliter cetera que in tam
antes præterea manibus ceteris
curantur. Ac si neq[ue] in fun-
dus aliter, donec corpus ue-
ritate redierit. Hæc et si
natum eorum sed uentris pene
magis coarctat quodam ali-
humoris in uentris tradit q[ue]
sa sui ægotantis ægotantis
tota uentris in dolo[n]gia
poteb[unt]. Si uentris pene uentris
suis coarctat. Cetera atq[ue] pene
uaporibus confectis oleo ceteris
uaporibus atq[ue] appetitum amittunt
uaporibus atq[ue] humores detrahunt
dolo[n]gia detrahunt. Ceteris in
dolo[n]gia uentris uentris
is. Si uentris uentris uentris
ignis in. Adhibere uentris
uomitus qui in implebit pene
pene uentris uentris uentris
in uentris, atq[ue] hydrops, & imple-
uolum probat, uel alius quibus
uicium antiquissimum Europæ
Ceteris scriptis, magis uentris
& dolo[n]gia uentris uentris
ue est uentris uentris uentris
uentris, & uentris uentris
uentris dat pene uentris
uentris. Dat etiam uentris
uentris a quæ uentris uentris
uentris uentris quo mandet
uentris in phlebotomæ
uentris uentris uentris
uentris uentris uentris

A rium debilitas prohibuerit eodem tempore totum detrahi, tunc interiectis duobus diebus, uel quantum uires permiserint residuum retrahimus, sed alio in loco diuisam facientes: uel si rursus oportuerit, tertio: Etenim prima diuisura seruata distans aut coherens soluta tumores uel consensus ingerit uehementes. Tum perfecta humoris detractio neque abstinencia utemur, ut *Asclepiades*, neque plurimum datus cibum, sed pro modo uiriū: etenim abstinencia omni ex parte adhibita uires uexat: quippe post plurimam detractioem. Multi item oblatio cibi grauans opprimit corpus potius quam resumit. Erunt autem ante cibum sensim perungendi atque reficiendi facilibus, & potio sufficienti. Ac si dolores aliqui emerferint, uaporationibus soluendi, atque cataplasmatibus mitigandi. Tunc indulgentia relaxatis, uel forte non emergentibus, adhibemus ea quae tumorem fieri non sinant, & superimpositis spongijs conligamus. Transacto tumore metu magis uentris folliculum uel cutem intestinis cogimur adserere, atque similiter caetera quae in tumore fuerat constituta, ut nuper docuimus. Aegrotantes praeterea nauicula exerceri hortamur, & paulatim recorporatiua subiicimus curationi. Ac si neque ita fuerint resoluti, utemur helleboro iisdem curationibus insistentes, donec corpus repetat fortitudo, atque densior uel coacta noscatur attestante rubore. Haec est secundum methodum hydropum curatio. Plurimi autem earum sectarum principes, atque nostrae ueteres, nihil ueri curantes, ac magis contemptu quodam astruunt corporum aspernantes, solius detrahendi humoris intentione traducti quoquo modo id perficiendum crediderunt, immensa siti atque fame aegros afficientes, corpore concauo pectine decurso: & mille praeterea urinalibus medicaminum, quae diuretica uocant, uesicam commouendam probant, & uentris fluis potionibus, quae catartica appellant, uentrem prouocandum dicunt cocco Cnidio, atque lepida cyprina, & chamaelea & hippophae herba, & ex crotonibus confecto oleo cicino: item negro. Ex quibus cunctis stomachus uexatur, atque cibi appetitum amittit, sitis incenditur, corpus defluit, sanguis corrumpitur, atque humor detractus renascitur, uires auferuntur: siquidem neque potestas moderandae detractioem sit in artificis manu. Item quidam tanquam siccabile humoris ophiten lapidem ligauerunt, expertis aegrorum salutem credentes. Singulatim denique nobilium medicorum historiam ordinamus. Herodicus igitur, ut *Asclepiades* memorat, uentris adhibet purgationem, atque post cenam uomitus, qui sint implebiles potius quam siccabiles. Tunc uaporationibus tepidis aceti decocti exhalatione confectis utitur, uel aquae marinae, admixta thalia herba, atque hyssopo, & hijs similibus, uesicis bubulis repletis corpus uaporandum probat, uel alijs quibusque maioribus inflatis tumētia loca pulsari iubet: Sic etiam antiquissimus *Euryphon*, *Hippocrates* uero libris, quos ad sententias *Euryphon*, *Hippocrates*. Cnidias scripsit, magis utendum dicit egestate atque uaporatione, & continencia, & danda sicca uel arida quaeque & acriora mandenda: Si enim aequibilis aeger fiat, hoc est, urina facilior, ac si spiratio difficilis fuerit, quae dyspnoeam uocant, & tempus aestatis, & aestas media, dicit ex brachio phlebotomandos, & post detractioem factam dat panem calidum uino infusum atque oleo, & carne suillam ex aceto decoctam. Dat etiam cantharidas tres detracto capite, & pedibus, & pinnis in tribus cyathis aquae contritas: sed neque quo tempore exercitio utendum sit manifestans, neque usque quo mandenda sint acriora, uel quando uaporationes adhibendae. Dehinc si phlebotomare oportuerit, non solum aestiuo tempore, ac media aestate, sed etiam omni tempore atque aetati conuenire probamus. Est praeterea importunum uinum, ac repugnans eo tempore commodis phlebotomia. Item

L cantharides

Cantharides humorem comouent; carnis quoque offerenda tempus significare neglexit. Diocles libro quo de passionibus & causis, & curationibus scripsit, siccan-
Diocles. dos inquit, ac mediocriter uaporandos, & deambulationi tradendos agrotantes, & plurimos sudores comouendos, uel uomitu & urinam prouocandam diagridio, & apij semine resoluto succo herbae saluiae. Item cardamomu, quantum uentrem ualeat semel deducere, & in aceto panem solutum, & piscem salsum, uel pisces elixos & affos, uel silurum piscem, olera, radices, allium, organu, rutam, satireiam, uinum album, & non aquatum, & ferarum carnem; in deambulationibus uentrem iubet contineri, caeteras corporis partes defricari, exceptis cruribus. Sed hic quoque communi caeterorum subiicitur accessioni: solum praedamnatus, quod humorem detrahens purgatiuis atque urinalibus medicaminibus, & uomitu, & sudoribus prouocatis, quibus ex rebus sudor mouendus sit tacuerit, uel uomitus. Item deambulatio saepe laboriosa, & piscis silurus bromosus, & alium inflabile, & plurima feraru carnium malos habere succos probantur. Inde item quae sint olera deligenda memorare neglexit, & neque fortificari uentricatione, uel crura aut totu corpus recte potest, cum nullum modu uel tempus memorauit. Praxagoras secundo libro Curationu cataplasmatibus utitur, & malagmatibus sudore mouentibus, & urinalibus medicamentis alijs atque alijs, & uentrem deducantibus. Similiter cono, & folijs hederae, & semine coliculi agrestis, aut nasturtij, aut centaurea, uel allio, pipere, & pseudodictamno, aut dauco, & chamapitys herbae, & petroselinii semine, uel graminis, uel quolibet horum similia, & sudorum diurna prouocatione corpus deducit. Vt uel uomitu non solum ieiuno, uerum etiam post uespertinu cibum, & agros plurimu potat, ex quibus sensuales uia implentur. Utitur etiam cataplasmatibus aromaticis, quoru species non designat, sed solum cum moromeli, uel lini semine adhiberi iubet, uel malis cydonijs, aut caricis, uel adipe, & aqua, aut uuae lupinae, uel apij succo: equidem uirtutis repugnatione omnia confundens: siquidem alia sint costrictiua, ut mala, alia laxatiua, ut plurima caeteraru specieru. Deinde post oris collutione sorbiles dat cibos, quibus uentre facilem se facere pollicetur: Item potum repugnantem mordacituo: dat enim acetu uel pulca, uel hijs rursus contraria, ut mullam, quibus confusa regula etiam secundu ipsum approbatur Erasistratus libro quo de hydropse scripsit, deambulatione ordinat adhibenda prius quam aeris aestus ardescant, tanquam curans. Sed si uentris inquit facilitas non fuerit, prohibenda medicamina atque legumina, & olera, cum sint plurima oleru quae molliant uentrem, sine ulla corporis uexatione. Item plurimo cibo agros nutriendos probat, cum sit ex paruo saepe indigestionis metus, si neque, inquit, uenter fuerit motus, adhibendu clysteru simplicu, hoc est, qui nulla sit acriori materia confectus: cibum partitur cibo uel coena, & ante uespera agros deambulatione moueri iubet. Tunc initio noctis reficit, quando etiam sanis metus est digerendi. Post cibum praeterea perugit in lectulo, & certo numero utitur frictionu: dat catapotia medicaminu ante utranque cibi refectione in^t faui modo pro uiribus agrotatis, neque plus decem, neque minus quinque numero, & eoru materiam tacet, solum memorat quod iecorosis haec catapotia congrua uideantur, atque ad urinales partes uenientia plurimu faciant mictum: Tum post catapotia dari iubet cibo panem ex farina sesami, & salsum obdulcatu, ne sitim faciat, non discernens tempus drimyphagiae: Tum inquit dandos pisces, atque carne gallinaru, uel ferarum, & agnoru, & haedoru, & sorbilia plurima cum melle uel lacte: non aduertens lactis & mellis qualitatem in corruptione facile uenire: nunc dat potum paru, & non post prandiu, sed post uespertinu

Praxagoras.

*ωμοι προβίλυ
καρπώ.*

D

Erasistratus.

† fabae

*εκαταποτία
ωιυαλια.*

CHROSI
 peritum cibum huc conu
 si iam: Probatur ante a
 a, max consuetudine oleo
 atur. Probatur praetera lau
 inon digne quod illud p
 us capitibus, cum lar
 us, quia ueruatam ac uel
 atem uocant, & prope
 iperis docuimus lem tum
 amoris medicam capitibus
 laxamentu politer aduatur,
 chamapity uel cataplasma
 fuerunt diuergo, quod
 aduentione. Addepi de u
 allecio, huc plurim; etiam
 quibus adhiberi probat, ex plu
 uentem hinc. Tunc cibo dari
 im plibus natura datur. Ac hi
 probet nos. Si melicamina
 sedomino ex exgulo atque p
 tiones & cataplasma ingerat
 helicas uocant, si malopruet
 mine, uel uae, & bulbo, si ma
 uel sic illud adhiberi probat
 uel hanc facendam lignum ab
 que eadem punctio humore
 ueritate uentris dicens, saltem
 perditas uulcerationes, quae
 uenire probantur. Socrates Chir
 ulis, exemplo corporis ingere
 demon secundo libro Tardat
 ne exercitio, uel committere
 & singula perhibens: ex quib
 in se potissimum uel quaten di
 bet, p. ut gestatione in uel qu
 uel uel inquit, medicamina, ne
 a uentrem digestione disti
 eripit, quae nos agros afficia
 acriora uentris. Neque confusa
 uentris quod datur quod est imp
 uentris uentris, nec, & ingent
 uentris atque urinalibus, quae uenit
 uentris cum ordinar uentris
 uentris uentris, huc spatum
 uentris uentris, ut huc
 quae uentris facienda probat:
 & datur uentris dixerim, pe
 quae uentris huc quoque regulat

A uespertinum cibum hoc conuenire dicit, ut etiam similiter memorat Philistionis frater: Probat etiam ante alios cibos accipienda aridi fici pinguis duo uel tria, mox contusa atque oleo tincta. Sed hæc omnino digestionem difficilia iudicantur. Prohibet præterea lauacrum, uel plurimo temporis interuallo permittit, & non designat, quod illud, uel quantum sit tempus, Utitur etiam malagmatibus cataplasmatibus, cum somno cubauerint ægrotantes, non tamen designans eos, qui coaceruatam ac uehementem humoris detractionem reprobant, quæ Græci cenosin uocant, & propterea etiam paracentesin, quod quidem congrue dictum superius docuimus. Item tumore in iecore constituto, attestantibus febribus ob tumoris medelam cataplasmatibus utitur ex malis cum uino, constringens ea quæ laxamentum poscere uidentur, & à digestionem faciendam ex ficu atque chamælea & chamapity utitur cataplasmatibus. Item ad eliciendum quicquam in locis constitutum utitur diapegano, quod ex ruta conficitur, & nihil de temporibus memorat adiutoriorum. Asclepiades etiam libro quo de hydrope scripsit paruo humore collecto, siue plurimo, necdum tamen pedibus aut cruribus infuso, athletarum regulam adhibendam probat, ex plurima deambulatione atque cursu, & refrigeratione retento spiritu. Tunc cibo dandum panem diligenter elaboratum atque exercitum cum piscibus natura duris. Ac si inferiores humor occupauerit partes, plurimos prohibet motus, & medicamina uentrisflua atque urinalia. Utitur autem paracentesi, sed omnino ex angusto atque paruo foramine. In leucophlegmantia uero fricationes & cataplasmata frigerantia ex malo cydonio, & murra, & uitis anulis, quos helicas uocant, & malo punico, & lenticula, & herbo, atque pulento ueteri, & alumine, uel ruta, & bulbo, & melle, & origano, & thymo, & nitro, & caricis, & ex uescicis illusionem adhibendam probat. Laudat etiam punctiōem quatuor digitis à talo distantem faciendam superius ab interiore parte, sicut in phlebotomia feruatur, ut per eandem punctiōem humore effuso corpora releuentur: si minus, scarificatione altiore utendum referens, scilicet uehementiore atque efficaci adiutorio, & neque declinans uulnerationes, quæ necessariò in huiusmodi passionibus difficiles curatione probantur. Socrates Chirurgus omni ex parte diuisuras faciens easdem adussit, ex templo corporis ingerens raptum, quem Græci spasmon appellant. Themison secundo libro Tardarum passionum utitur gestatione & defricatione, atque exercitio, uel communiter regula exercibili, salibus ac nitro fricans corpus, & frigida perfundens: ex quibus non æqualiter adficit: membra quippe cum interpositis tribus uel quatuor diebus aqua marina feruenti perfundat. Item iubet post gestationem tribus uel quatuor cyathis uino mixto ægrotantes potari. In ordine, inquit, medicaminum, non designans quem esse uelit ordinem medicaminum, aut nutrimenta digestionem difficilia. In uespertino inquit cibo utendum, mediocri potu, ut nec sitis ægros afficiat, neque plurima liquoris ingestio, sed uinum eligat acrioris uirtutis, & neque confusum: Sed temperandi moderationem tacet, ut medicocriter quidem dicat quod est improprie dictum: etenim extendit temperandi moderatio neruos, nocet, & ingerit sitim. Prohibet præterea idem uentrisflua medicamina atque urinalia, quæ catartica atque diuretica uocant, & per singulos menses ternos radicum ordinat uomitus: Sed erat regulæ medicinali conueniens ad lenimentorum latitudinem, siue spatium uomituum designare quantitatem. Utitur etiam in utroque talo scarificatione, ut Asclepiades. In alcite uero initium ex uomitu sumit, quem helleboro faciendum probat: si inquit metuerit quisquam radicum uomitum, & est præceps, atque ut ita dixerim, periculosum non medicatum corpus magno adiutorio ducere: Aliam quoque regulam similem dicit ordinandam, sed passionis initio.

Philistionis frater.

λεγοσιν. παρακεντησιν.

Diapeganum. Asclepiades.

λευκοφλεγμαντι. τρια.

Socrates chirurgus. Themison.

αοσις.

neque ungentis tangi, neque fricari uentrem permittit. Ceteras autem corporis partes si multa, inquit, fuerit humoris infusio, defricandas, initium ex uentris finibus augendum curationis modum: sed oportebat ob æquandū corpus totū fricatione curari. Item interpositis quatuor uel quinque diebus aqua calida, & magis marina tribus uel quatuor uasculis foueri: sed neque hoc æqualiter. Item ante unctionē utitur sinapismo: post singulas gestationes lambendam dicit scillam in electarij uicem: Et si plurima fuerit humoris infusio, utitur paracætesi. Sed primo die, si uires patiuntur, abstinet cibo. Quod si minime ferre potuerint ægrotantes, partem tertiam panis solitæ quantitatis aqua infusam offerendam dicit. Tum alia die articulos ungens, atque ora lauans, simili panis reficit modo, cum pulmento uolantū: ceteris quoque diebus omni æqualitate augens, atque ægros resu-

Thessalus.

mens. Thessalus autē secūdo libro Regulari plurima Themisonis similiter probat, sed quinque uel tribus cyathis uini aqua temperati, ante cibum potat ægrotantes, & paracentesin prohibet, * tanquā Apollopheonion, aut diaeuphorbiū.

*Videtur aliqd
desse, ut for-
tasse sit legen-
dum: Vtetur
etiam emplam-
stris tanquam
Apollopheonio
aut diaeuphor-
bio.*

Vtile plerique ueteres huic passioni etiam macerinos emplastrum memorat. Item icesion usque ad quinque dies imposta linquentes laudauerunt. Conuenit recorporationi etiam solis igniti uaporatio. Oportet autē sacellum lineū implere sale torrido, & apponere patientibus partibus. Tunc superaspargere aquam salisam calidam, & superimponere cauteris latos, aut ex igne repletū congruæ latitudinis: Sic enim calefacto sacello instillans humor, & cum feruore acerrimo decedens, atque artus singulos inuadens, quos Græci poros appellant, laceffendo demutant, recorporatiua sine dubio uirtute: Facit enim tanquā de sinapismo partium ruborē, quem Græci phœnigmon appellant. Prodest denique etiam ex oleo

*Uaporatio
p. 117. u. 107.*

D

rubor effectus hoc genere farina conspersa, atque manibus exercitata, quo facilius fiat, erunt partes in passione constitutæ circulatim ambiendæ, cuius spatium, siue medium oleo replendum. Tunc cauteris longi atque igniti immittendi, qui quidem cutem tangere minime debent: Hoc faciendum alterna uice, donec oleum calefactum feruorē corpori tradat. Iubendum præterea ægrotanti, ut se immobilem præbeat, cum oleum summo feruore coierit, ne se mutando adurat. Tentandum denique etiam cauteris sine olei motu submittere, atque lauare supposita spongia statim, ne distillatione cauteris uicinæ partes adurantur. Tum cum medicorem senserit æger unctionē, ei uas erit supponendum, uel adiungendum, ut se repente inclinādo unam faciat olei refusionē, ne uicinantia uista pustulentur: Alij cacabuli, uel uasis fictilis fundum perforantes, labia uel ora pertusuræ patientibus locis adfixerunt, supradicto more farina conspersa circundantes, sic oleo cacabulum impleuerunt, cetera supradicto ordine gerentes: Alij usque ad unctionem uaporibus igneis usi sunt: Alij diuersis generibus pustulationē locorū faciendam probauerunt, uel extemplo escharas patientibus ingesserunt partibus: aliquando solo sinapi cataplasmanes, quo superficies cutis pustulescant. Item sinapi admiscentes glebæ calcis æquis ponderibus & sulphuris partē, atque simul conterentes, paruo oleo & aqua admixta lineteo illita, prostrato alio lineteo tenui eidem parti quam curamus superimponemus illitum, quo sensim atque per triplicem materiā transiens uis medicaminis pustulationē faciat loci. Item non aliter etiam ex cinere salicis hæc facere poterimus: Eius enim corticem inurentes, atque ex eius cinere puluisculum facientes in umbra siccare sinimus, tunc locis præulceratis adponimus, super distillantes liquefactam calcē, quam uulgo colatam uocant, sed paulatim: cum enim fuerint humectati puluisculi cutis superficiem pustulabunt. Quod si quisquam plurimū perseverauerit, etiam al-

Colata calx.

tiora

CHARI

in libro patet, si in
adherere, quam dicitur
de concipia flumini curi app
noctant quibus collent in
in primo tempore probat app
is omnibus interfecto spanti
ues semper ad uicos in motu
omnis a cultis ex utraque
ut, ne ulla uisio uentis
gulos forma uero patet b
unt concretari, donec ciner
leni penetratio moderata, lo
plicam apponunt. Tunc ta
dum in breues periculis, ac di
pates ac cinis imponuntur
interuallo, donec manū car
uaporis sine demerit lectore
in d. demerit uisio de gram, q
item articulum ruborem inu
apponunt, quos per uisio dunt
tant, cum in alia manu hoc e
apparet. Tum post uisio d
prouocari. Alij denique si uisio la
bi come cineris ad uisio dunt
eadem de loco caliditate, apponunt
modis aut imponuntur, uel de
ad hunc finem cum nigro helle
uicis, uicis recorporationis cau
lino uicis cineris dunt, qui in
in quibus cineris uicis ad hunc
dunt uicis, quo magis uicis
ad hunc finem probat uicis, ut
XXXI de ad uisio dunt quos
cum salum lambent plerique
dunt uicis genus Pitagoram me
uicis uicis dunt, qui magis
uicis dunt. Item plurimi ex tal
pustulationem dunt dunt, tan g
uicis, cum uicis uicis dunt lo g
ero principii Hippocrates libro
de curatione apponunt. Uicis dunt
uicis dunt dunt, cum hunc
ferunt. Uicis dunt uicis dunt
& quos dunt dunt, uicis dunt
dunt dunt, & dunt dunt

A tiora iniusta putrescunt, & ut Græci appellant escharam faciunt. Alij denique ex radice herbæ, quam struthium uocant, loca ulcerari præcipiunt: Vsta etenim radix concepta flamma cuti apposita pustulatione necessario facit. Sed alij hanc uisionem tanquam imbecilem reprobantes cauteribus aiunt faciendâ: quos quidem primo tepidos probat apponendos, donec cutis pustuletur, tunc igneos: sed hijs omnibus interiecto spatio trium digitorum loca dicunt inurenda, & esse cauterer semper ad uncas in modum gamma literæ. Sed alij hanc appositionem merentes anchistris ex utraq; parte cutem prætendunt, & inter eos cauterer impo-
Cauteres forma γ γ
α γ λ ι β ρ
† mydio
Demetrii sectatores.
Digitus
λιχνοει κροσφι- κτινός
Index.
οινόμελι
Philistionis frater.
Pythagoras.
αγκάλη
Hippocrates.
Diocles.
Mulsam conditum.

nunt, ne ulla uisione nerui tangantur. Alij ligneos fungos interius ac superius angustos formantes patientibus apponunt locis, quos summitate accensos sinunt concremari, donec cinerescant atq; sponte decidant: Est enim hæc uistio leni penetratione moderata. Item alij linteolum aqua tingentes partibus resim-
 plicatum apponunt. Tunc tabulæ tiliari apponentes struthium herbam concidunt in breues perticulas, ac deinde ferramento igneo singulas partes oleo tin-
 gentes accensas imponunt tabulæ scilicet tiliæ, hoc secundo uel tertio facientes per interualla, donec materia carbonescat, atq; pustulas cutis efficiat. Item alij, ex quibus sunt Demetrii sectatores, eius partis quæ patitur manum inter pollicem & demonstratiuum digitum, quem Græci licanon siue dicticon iuxta inferiorem articulum inuolutis inurunt cauteribus: quos quidem nunc nude cuti apponunt, nunc præmissis linteolo oleo tinctos. Modum autem uisionis constituunt, cum in alia manu, hoc est quæ sit contraria parti patienti sudor emergens apparuerit. Tum post supradictas uisiones imperant ulcera referuata in saniem prouocari. Alij deniq; statim lana succida eadem contexerunt loca: Alij marribij coma contrita cum sale uel oliua nigra, aut sesamo infuso, siue nucibus. Tum tertia die lenticula multa, atq; mulso decocta, donec ulceris cadat escharam. Tunc œnomeli aiunt imponendum, uel ea quæ ualeant laceffendo puris exitum prouocare. Item florē aris cum nigro helleboro apponunt: Et quidem aliqui releuantur interuenientis recorporationis causa. Sed quoniam istiusmodi uisionibus plurima uexatio coniuncta est, erit melius alijs adiutorijs mederi. Ausi sunt præterea quidam etiam Venerē adhibere, in hijs qui non ex usu uenereo ischiadici facti uidentur, quo magis uexata neruositas geminet causam. Item alij cantilenas adhibendas probauerunt, ut etiam Philistionis frater idem memorat libro
 XXXII de adiutorijs, scribens quendam fistulatore loca dolentia decantasse, quæ cum saltum sumerent palpitando discusso dolore mitescerent. Alij deniq; hoc adiutorij genus Pithagoram memorant inuenisse: sed Sorani iudicio uidetur huiusmodi uanitate iactari, qui modulis & cantilena passionis robur excludi posse crediderunt. Item plurimi ex talo atq; ancala eiusdem partis quæ fuerit passione possessa uenam diuidentes sanguinem detraxerunt: sed magis partes impletæ grauantur, cum repente uacuata loca in semet materię fluxum inuitant. Nobilium uero principum Hippocrates libro quo de locis conscripsit, cucurbitam iubet sine scarificatione apponi. Utitur etiam feruentibus medicaminibus potis, quæ si essent uere congrua passioni, minime tamen ad excludendam uetustatem ualere crederentur. Diocles libro quo de passionibus atq; causis & curationibus scripsit, item secundo libro de curationibus, regulam dixit siccam & frigidam & nutribilem ægris cōuenire, cum humida atq; calida prodesse huic passioni demonstrauerimus. Utitur etiam urinalibus medicamentis, quæ diuretica appellauit, & probat conditum bibendum, quod pleriq; Latini mulsum uocant. Utitur etiam
 cibo è uisceribus asinorum, & clysteribus sanguinem prouocantibus, & uino nunc
 L 3 albo,

